

Foto: Sara Galbiati/Gyldendal

Kriger uden maske – Den feministiske dagsorden ramt rent

Connie Bork

ROMAN: *Kriger uden maske*

Forfatter: Hanne-Vibeke Holst

Forlag: [Gyldendal](#), 565 sider, 2022.

Billedhuggeren Sonja Ferlov Mancoba (1911-1984) skabte sig et navn i en mandsdomineret verden, og her er titlen genial. Sonjas ven, kunstmaleren Ejler Bille, kalder hende for en kriger uden våben eller en *Kriger uden maske*. I afrikansk kunst er masken forbundet med forfædrene og kraften, og kvinder har traditionelt ikke fået lov at forbinde sig med den styrke – at folde den ud for alvor – men det er jo lige nøjagtig det, hun magter.

Sonja kommer fra et privilegeret hjem i Charlottenlund, og romanen dækker årene fra 1930 til 1944, de formative år, hvor hun omsider får ordentligt greb om sin kunstneriske vision, ideen om forbundethed: ”Jeg er, fordi vi er.” Bogen har gennemgribende indsigt i et kunstnersind, og hvordan det formes, blandingen af utrættelighed og modtagelighed, og de mange, mange lag, som skal føres på, herunder den indflydelse, som et besat Paris giver, sammen med godt netværk.

Romanen viser Hanne-Vibeke Holst i topform. I kraft af sit engagement har hun ofte ramt afgørende dagsordener rent. I *Kriger uden maske* skriver hun frit i mange passager, indimellem bruger hun samtidigt glosor effektivt, men det bedste er hendes sans for samtale, de ligefremme replikker mellem Sonja og

kunstnerne. At de er gennemstrømmet af den samme stædige ild, hvor vigtigt skilles fra uvigtigt, så fokus bliver manifest, træder frem.

Læs også Lone Kühlmanns fulde anmeldelse: [Gift dig med kunsten, ikke med kunstneren](#)